

Ilze Skangale

Baznīcēns Džeikobs

Džeikobs bija neliela auguma suns, kas nevarēja lepoties ar dižciltīgiem radu rakstiem, toties bija apveltīts ar melnu, viegli viļņotu kažociņu, kas to darīja visnotaļ pievilcīgu. Patiesībā viņa vārds bija Džeks, bet man arvien tas likās pārāk vienkāršs un necils, tāpēc arī tika pārkristīts. Džeikobs pārcēlās uz Jūrmalciemu no Karostas ne tās labvēlīgākās daļas, atrasts pēc sludinājuma "Kurzemes Vārdā". Mazajiem sunīšiem lauku mājās ir īpaša sūtība. Pirmkārt, tie ir laba kompānija arī istabā, ja ir nolemts, ka lielais mājas sargs būs tikai un vienīgi ārā suns un, otrkārt, tie parasti ir izteikti manīgi un pirmie saceļ trauksmi, ja nepieciešams. Tiesa gan – biežāk, ja nav nepieciešams. Nedrīkstētu nepieminēt arī Džeikoba aktiermeistarību – atstāts ārā viens pats, tas leca uz palodzēm un sāka trīcēt tikko kāds uz viņu paskatījās. Un nebija nozīmes tam, vai ārā bija spelgonis vai vasaras tveice.

Es ar Džeikobu biju kopā tikai vasarās un nedēļas nogalēs. Skaidrs, ka tad atļāvu viņam vairāk, nekā ikdienā paradis, cienāju ar ko gardāku un sabužināju biežāk nekā, iespējams, viņš pats būtu vēlējis. Līdz ar to viņa uzticība man bija neizmērojama. Parasti tā izpaudās nepārtrauktā sekošanā ik uz soļa. Un pienāca reize, kad man to nācās nožēlot.

Pirmais Džeikoba baznīcas apmeklējums notika Lieldienās. Apzināti, protams, nez vai kāds ņem suņus līdz uz dievnamu, ja vien tie nav labi apmācīti pacietīgi gaidīt ārpusē saimnieku līdz dievkalpojuma beigām. To, ka man, izrādās, bijis pavadonis ceļā, es uzzināju pašā dievkalpojuma vidū, kad, skatot gaviļu dziesmai par Kristus augšāmcelšanos, pamanīju arī gaviļu lēcienus ārpusē aiz loga. Mazajām ausīm plīvojot, mans uzticamais draugs veica nepārtrauktus palēcienus pie mazās lauku baznīcas loga. Un es joprojām nesaprotu, kā viņš zināja, aiz kura loga iekšpusē sēžu es. Zinu tikai, ka manā galvā bija divas domas: cik labi, ka šeit nav gana platas palodzes, un durvis ir aizvērtas.

Pagāja pāris gadu. Pa starpai apmeklējot baznīcu un vadoties pēc iepriekšējās pieredzes, Džeikobs vienmēr tika atstāts istabā. Pienāca diena, kad mūžībā bija devies vietējās draudzes mācītājs un mums netāls kaimiņš. Šādos gadījumos ierasts, ka izvadīšana notiek no baznīcas. Es gan nevaru lepoties ar regularitāti dievkalpojumu

apmeklēšanā, toties mācītājs Kārlis Ozoliņš ir atstājis paliekošas atmiņas. No brāļu draudzes nācis, saglabāja tai raksturīgo uzrunas veidu, savu draudzi vienmēr sauca par mīļotajiem. Turklāt, tās man ir arī īpašas bērnības atmiņas, kad kopā ar omīti svētdienās mēdzu iet uz dievkalpojumiem, ko vadīja tieši viņš. Tāpēc neradās liekas pārdomas par to, vai iešu arī šoreiz - lai atvadītos no mācītāja.

Nelielā Jūrmalciema luterāņu baznīca šai reizē bija ļaužu pilna, turklāt izvadīt savu amata brāli bija ieradušies vairāki citi tuvākas un tālākas apkaimes mācītāji. Nodzīvojis cienījamu mūžu, mācītājs nu gulēja savas ilgi vadītās baznīcas centrā pie altāra, svecēm degot un ziedu klājienu apkārt zārkam.

Atradu brīvu vietu netālu no ieejas un apsēdos. Cilvēki saradās vēl arvien no jauna, līdz brīva palika tikai šaurā eja starp soliem, kas veda uz altāri. Savās domās kavējos pāris gadu senā pagātnē, kad biju mērojusi ceļu uz baznīcu maijā, ceriņu ziedēšanas laikā, lai kopā ar citiem ciema jauniešiem tiktos ar mācītāju iesvētes mācībā.

Un tad tas notika. Pašā ceremonijas vidū, pa brīvo eju lēnu garu, pārliecināti ošņādamies, mācītāja zārka virzienā devās mans Džeikobs. Ceriņziedi no manām domām pagaisa, pati gluži vai sastingu. Taisni vai brīnums, bet racionālie jautājumi par to, kurš gan ziemas laikā atstāj baznīcas durvis atvērtas un kāpēc Džeikobs nav istabā, kur viņu atstāju, mani piemeklēja vēlāk. Tajā mirklī, kad mans suns nu jau izslējis degunu, lēnām soļoja apkārt zārkam, vienīgā doma manā galvā bija: "Lūdzu, lūdzu, tikai nepacel kāju!"

Kāju Džeikobs nepacēla, lēnām pagriezās, lai dotos atpakaļ uz izejas pusi. Nu man bija laiks jaunām pārdomām – interesanti, cik no klātesošajiem zina, kuram bezatbildīgajam saimniekam pieder šis neaudzinātais radījums. Daudziem taču ciemā ir mazi sunīši, turklāt nu jau viņš bija pazudis skatienam. Gan manam, gan citu. Tagad galvenais būtu, lai viņš dotos atpakaļ mājup, nevis priecīgs sagaidītu mani ārpusē, kad visi atstās baznīcu, un man būtu jāsarkst starp daudziem nosodošiem skatieniem.

Tas man tika aiztaupīts. Ilgāku laiku ložņādams starp solu rindām un meklēdams, Džeikobs mani bija atradis jau tagad. Neviltotā priekā tas lēca man virsū, bāza savu mitro purnu pie rokām, un gan jau bija vairāk kā neizpratnē, kāpēc es neesmu tikpat lielā sajūsmā.